

s svojim brezverstvom in s splošno „enakostjo“. Spisal je knjigo „Die Frau“, v kateri uči popolno nenravnost, zametuje zakon in zahteva, da bi ljudje živeli po darwinističnih načelih živalskega pokoljenja. Nastali so v soc. dem. stranki takozvani revizionisti, ki hočejo, da se naj socialna demokracija približa drugim strankam, češ da so njene zahteve sedaj neizvedljive. A Bebel jih je pobijal in je obdržal vodstvo v rokah.

☉

Fr. S. Finžgar.

Laskamo si, da ustrezamo mnogim željam, ko podajamo čitateljem sliko svojega najboljšega sotrudnika gospoda Fr. S. Finžgarja. Finžgar je eden tistih

povest „Zaroka o polnoči“, ki je izšla v Krajčevi „Narodni biblioteki“. Druga daljša povest, „Gozdarjev sin“, je bila natiskana v „Slovenčevih“ podlistkih. Finžgar je bil tedaj bogoslovec in kot tak predsednik ljubljanske bogoslovske literarne zveze „Cirilskega društva“ ter predsednik literarne zveze vseh slovenskih bogoslovcev. Uredil je tedaj tudi en letnik „Pomladnih glasov“, za katere je sam mnogo spisal. — Potem se je začelo neumorno delovanje pri „Dom in Svetu“. Izpočetka pesmi, epska idila „Triglav“ — potem črtice, novele, roman. Med najboljšimi stvarmi, ki jih je prinesel „Dom in Svet“, so gotovo Finžgarjeva novela „Deteljica“, roman „Kvišku“, „Oranže in Citrone“, ciklus črtic „Moja duša vasuje“ ter lanski roman „Iz modernega sveta“, v katerem je posegel Finžgar v

JAPONCI STRELJAJO V HUDEM MRAZU.

redkih pisateljev, ki ga vse rado bere. Saj je pa tudi povsod doma: med preprostim narodom in med najfinejšo družbo — v tvornici in na parketu. Zdrav realizem je njegov pravec — naj slika zunanje dogodke življenja ali naj se pogloblja v skrivnostne globine človeškega srca. In mojster je tu in tam. —

Finžgar se je vnel za slovstveno delovanje že kot dijak v Alojzjevišču — pri tistem skromnem ognjišču, ki ga je s toliko skrbjo čuval tedanji alojzjeviški vodja, msgr. Tomo Zupan, pri „Domačih vajah“, katerim je bil kot osmošolec tudi urednik. Potem je pisal v „Vrtec“ z imenoma „Basnigoj“ in „Naum“. Za časa Tomšičeve holecni je več mesecev skoro popolnoma sam opravljal vse uredniško delo pri „Vrtcu“. Kot osmošolec je spisal prvo daljšo

naše socialne, zlasti delavske razmere tako globoko in s tolikim umevanjem socialnega vprašanja, kakor še noben drug naš pisatelj. — Tudi drame ni prezrlo Finžgarjevo spretno pero. Za „Vrtec“ je spisal več krajših prizorov, za „Pomladne glase“ mnogo igrani „Indijski siroti“, priložnostno marsikaj za male odre po društvih, koder je služboval, in za „Dramatično društvo“ „Divjega lovca“, izvirno narodno igro, ki je ob uprizoritvi dosegla sijajen uspeh. Tudi je priredil po nemškem „Egiptovskega Jožefa“, Roseggerjev „Na sodnji dan“, burko „Veharjevo letovišče“ — prevel iz češčine opero „Dalibor“ in iz ruščine Čajkavskega „Pikovo damo“.

To je le površen zaznamek Finžgarjevih spisov. Veliko jih je in veliko popolnega je med njimi. Pesnik